

Εργαστηριακός Όμιλος Δημιουργίας Podcast: Αξιοποίηση Πολυμέσων, Εργαλείων Web 2.0 & Εφαρμογών Οπτικοακουστικού Γραμματισμού στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση

Αλέξανδρος Μιχαήλ¹, Παναγιώτης Κουκουρίκος²

¹Δάσκαλος & Απόφοιτος Τμήματος Κινηματογράφου ΑΠΘ, 3ο Π.Δ.Σ. Ευόσμου Θεσ/νίκης, alexandrosmicl@gmail.com

²Δάσκαλος Ειδικής Αγωγής & Καθηγητής Πληροφορικής, 3ο Π.Δ.Σ. Ευόσμου Θεσ/νίκης, panagiotiskoukourikos@yahoo.gr

Περίληψη

Τα πειραματικά σχολεία είναι σχολικές μονάδες οι οποίες στοχεύουν στην υποστήριξη του πειραματισμού και της πιλοτικής εφαρμογής καινοτομιών στο εκπαιδευτικό σύστημα, σε τυχαίο δείγμα του μαθητικού πληθυσμού. Για την ανάπτυξη των ιδιαίτερων ικανοτήτων, κλίσεων και ενδιαφερόντων των μαθητών των σχολείων αυτών, δημιουργούνται όμιλοι αριστείας, δημιουργικότητας και καινοτομίας, σε διάφορους γνωστικούς τομείς. Η αξιοποίηση νέων τεχνολογιών αποτελεί έναν από αυτούς τους τομείς και στη σύγχρονη εκδοχή της, περιλαμβάνει συνδυασμό πολυμέσων, εργαλείων Web 2.0 και εφαρμογών οπτικού και ακουστικού γραμματισμού. Μία από τις μεγαλύτερες τάσεις των τελευταίων ετών, η οποία συνδυάζει τις προαναφερθείσες τεχνολογίες και γνωρίζει ολοένα και μεγαλύτερη ανάπτυξη, είναι τα podcast. Το παρόν άρθρο φιλοδοξεί να παρουσιάσει το σχεδιασμό, την υλοποίηση, την ανατροφοδότηση και τα συμπεράσματα από τη λειτουργία ενός εργαστηριακού ομίλου, σε πειραματικό σχολείο της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, με αντικείμενο τη δημιουργία podcast.

Λέξεις κλειδιά: podcast, εργαστηριακός όμιλος, πειραματικό σχολείο, πρωτοβάθμια εκπαίδευση.

1. Εισαγωγή

Τα πειραματικά σχολεία είναι σχολικές μονάδες οι οποίες στοχεύουν στην υποστήριξη του πειραματισμού και της πιλοτικής εφαρμογής καινοτομιών στο εκπαιδευτικό σύστημα, σε τυχαίο δείγμα του μαθητικού πληθυσμού (Άρθρο 12, Νόμος 4692/2020). Στο πλαίσιο αυτό και για την ανάπτυξη των ιδιαίτερων ικανοτήτων, κλίσεων και ενδιαφερόντων των μαθητών/τριών τους, δημιουργούνται όμιλοι αριστείας, δημιουργικότητας και καινοτομίας, οι οποίοι λειτουργούν μετά τη λήξη των μαθημάτων του ημερησίου ωρολογίου προγράμματος. Σύμφωνα, λοιπόν, με την απόφαση με Αρ. Πρωτ. 119/09-09-2020, της Επιστημονικής Επιτροπής Πρότυπων και Πειραματικών Σχολείων, οι όμιλοι αφορούν γνωστικούς τομείς όπως τα μαθηματικά,

οι φυσικές επιστήμες, η γλώσσα, η λογοτεχνία, νέα γνωστικά αντικείμενα, όπως η αστρονομία, η ρομποτική, καθώς και λοιπά πεδία όπως τα εικαστικά, ο αθλητισμός, και έχουν ως σκοπό τόσο την ολόπλευρη ανάπτυξη των μαθητών/τριών όσο και την ανάπτυξη της δημιουργικότητας, αλλά και την προώθηση της αριστείας και της καινοτομίας.

Τα τελευταία χρόνια, με την ψήφιση του Νόμου 4823/2021 (Άρθρο 89), η δυνατότητα λειτουργίας ομίλων έχει επεκταθεί σε όλα τα δημόσια σχολεία. Ωστόσο, παρά τον καθορισμό του πλαισίου λειτουργίας των εκπαιδευτικών ομίλων (Υπουργική Απόφαση 102939/ΓΔ4/2022 - ΦΕΚ 4509/Β/25-8-2022), ο συγκεκριμένος θεσμός δεν έχει τύχει ακόμη της ευρύτερης αποδοχής της εκπαιδευτικής κοινότητας, με αποτέλεσμα η λειτουργία ομίλων να συνδέεται, σχεδόν αποκλειστικά, στο μυαλό μαθητών/τριών, εκπαιδευτικών και γονέων με τα Πειραματικά και τα Πρότυπα Σχολεία.

Κορυφαία διάσταση της καινοτομίας στη σημερινή εκπαιδευτική διαδικασία θεωρείται η αξιοποίηση νέων τεχνολογιών (Ράπτης & Ράπτη, 2009), η οποία, στη σύγχρονη εκδοχή της, έχει διευρυνθεί αρκετά, συνδυάζοντας πολυμέσα, εργαλεία Web 2.0 και εφαρμογές οπτικού και ακουστικού γραμματισμού. Εξίσου βασική διάσταση της καινοτομίας αποτελεί, ωστόσο, και η αλλαγή κοινωνικών αντιλήψεων, στάσεων και συμπεριφορών. Μία από τις μεγαλύτερες τάσεις, η οποία συνδυάζει τις προαναφερθείσες διαστάσεις και γνωρίζει ολοένα και μεγαλύτερη ανάπτυξη τα τελευταία χρόνια, είναι τα podcast (Abel & Glass, 2015).

Τα podcast είναι ψηφιακά αρχεία ήχου, τα οποία μπορούν να αναπαραχθούν, μέσω λογισμικού μουσικής, στον υπολογιστή, στο smartphone, στο mp3 ακόμα και στο bluetooth του αυτοκινήτου (Morris, 2006). Ο όρος χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά το 2004 σε ένα άρθρο του Ben Hammersley στην εφημερίδα Guardian και είναι παράγωγος του iPod, της φορητής συσκευής μουσικής της Apple, και του broadcast. Αν και είναι κοινώς αποδεκτό ότι ο όρος έχει άμεση σύνδεση με το iPod που αποτελεί πνευματική ιδιοκτησία της Apple, για να αποφευχθούν ζητήματα πνευματικών δικαιωμάτων, το podcast αποκαλείται, πλέον, Personal On Demand broadCAST (Vissa et al, 2014). Πρόκειται, ουσιαστικά, για μια υπηρεσία κατά την οποία ο χρήστης είναι αυτός που έχει τον έλεγχο του πότε και πού θα ακούσει το αγαπημένο του πρόγραμμα.

Όλα δείχνουν ότι τα podcast ήρθαν για να μείνουν, αφού η θεματολογία τους είναι εξαιρετικά διευρυμένη και περιλαμβάνει συνεντεύξεις, συμβουλές ειδικών, προσωπικές ιστορίες που θα μας συγκινήσουν ή που θα μας κάνουν να γελάσουμε, ιστορίες μυθοπλασίας και μυστηρίου, κ.α. (Larson, 2020). Το podcast έχει δώσει βήμα σε όλους όσους έχουν να πουν κάτι και θέλουν να προσεγγίσουν κάποιο κοινό. Η αμεσότητα μετάδοσης του μηνύματος από τον δημιουργό του podcast στον ακροατή είναι πραγματικά εκπληκτική, δίνοντας στον τελευταίο την ευκαιρία να αποκτήσει γνώση πάνω σε θέματα που τον αφορούν (Meinzer, 2022).

Το παρόν άρθρο φιλοδοξεί να παρουσιάσει το σχεδιασμό, την υλοποίηση, την ανατροφοδότηση και τα συμπεράσματα από τη λειτουργία ενός εργαστηριακού

ομίλου, σε πειραματικό σχολείο της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, με αντικείμενο τη δημιουργία podcast.

2. Μεθοδολογία

Ο Εργαστηριακός Όμιλος Δημιουργίας Podcast υλοποιήθηκε κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους 2022-2023, στο πλαίσιο λειτουργίας ομίλων Αριστείας, Δημιουργικότητας και Καινοτομίας του 3ου Πειραματικού Δημοτικού Σχολείου (ΠΔΣ) Ευόσμου Θεσσαλονίκης. Την εποπτεία του ομίλου και την καθοδήγηση των μαθητών/τριών ανέλαβαν δύο εκπαιδευτικοί, ένας δάσκαλος (ΠΕ70) και ένας δάσκαλος ειδικής αγωγής (ΠΕ71). Στον όμιλο συμμετείχαν 11 μαθητές/τριες (6 αγόρια και 5 κορίτσια) της ΣΤ΄ τάξης, στην πλειοψηφία τους μαθητές/τριες του πειραματικού σχολείου, αλλά και ένας μαθητής από γειτονικό σχολείο.

2.1 Σχεδιασμός

Η εκπαιδευτική πρόταση λειτουργίας του εργαστηριακού ομίλου δημιουργίας podcast, την οποία υπέβαλαν οι εκπαιδευτικοί, περιελάμβανε ως προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα τα ακόλουθα:

Σε γνωστικό επίπεδο: Οι μαθητές/τριες επιδιώκεται να γνωρίσουν:

- διαφορετικά είδη podcast.
- διαδικτυακές πλατφόρμες podcast και τα χαρακτηριστικά τους.
- τα επιμέρους δομικά στοιχεία ενός podcast (ονομασία, περιεχόμενο, εξώφυλλο, περιγραφή).
- τα μέρη από τα οποία αποτελείται ένα επεισόδιο.

Σε επίπεδο δεξιοτήτων-γραμματισμών: Οι μαθητές/τριες επιδιώκεται να γίνουν ικανοί να:

- προετοιμάζουν ένα επεισόδιο.
- αξιολογούν επεισόδια και να προτείνουν βελτιωτικές αλλαγές.
- χρησιμοποιούν τεχνολογικά εργαλεία.
- διαχειρίζονται και να οργανώνουν τον χρόνο.
- συμμετέχουν ενεργά σε ένα σχέδιο εργασίας.

Σε γνωστικό στάσεων-συμπεριφορών: Οι μαθητές επιδιώκεται να μάθουν να:

- εργάζονται ομαδοσυνεργατικά.
- συνδυάζουν την εκπαίδευση με την ψυχαγωγία.

2.2 Υλοποίηση

Ο Εργαστηριακός Όμιλος Δημιουργίας Podcast διήρκησε συνολικά 7 μήνες (Νοέμβριος 2022 - Μαΐος 2023). Οι συναντήσεις πραγματοποιούνταν στο εργαστήριο πληροφορικής του 3ου ΠΔΣ Ευόσμου Θεσσαλονίκης, κάθε Δευτέρα από τις 14:15 έως τις 15:45. Πραγματοποιήθηκαν συνολικά 20 συναντήσεις.

Στην 1^η συνάντηση του ομίλου, οι μαθητές/τριες απάντησαν σε ένα σύντομο online ερωτηματολόγιο, που στόχευε στη διερεύνηση των γνώσεων, των δεξιοτήτων και των στάσεων της ομάδας σε σχέση με το αντικείμενο του ομίλου, ενώ ταυτόχρονα, μέσω του εργαλείου noKI, ανέφεραν τις προσδοκίες τους από τον όμιλο. Στην 2^η συνάντηση, έγινε παρουσίαση των βασικών εννοιών για τα podcast αλλά και το πως ξεκίνησαν, ενώ στη συνέχεια οι μαθητές/τριες άκουσαν ένα πρώτο podcast, το οποίο στη συνέχεια κλήθηκαν να αξιολογήσουν, αρχικά σε ατομικό επίπεδο, μέσω ενός φύλλου ακρόασης podcast (Εικόνα 1) και στη συνέχεια, σε συλλογικό επίπεδο, με συζήτηση στην ολομέλεια. Το συγκεκριμένο φύλλο ακρόασης περιελάμβανε καταγραφή των δομικών στοιχείων ενός podcast (γενικός τίτλος, τίτλος επεισοδίου, εκφωνητής, ημερομηνία δημιουργίας, διάρκεια, πηγή), σημειώσεις/ενδιαφέρουσες πληροφορίες/ιδέες, ερωτήσεις, στοιχεία προς μίμηση, στοιχεία προς αποφυγή και τέλος, προσωπικές σκέψεις/συναισθήματα και συνδέσεις για τον εαυτό, τα κείμενα (έντυπα & ηλεκτρονικά) και τον κόσμο. Αντίστοιχη διαδικασία ακρόασης ενός δεύτερου και ενός τρίτου podcast πραγματοποιήθηκε και στην 3^η συνάντηση, με σκοπό να έρθουν οι μαθητές και οι μαθήτριες σε επαφή με διαφορετικά είδη podcast.

Όνοματεπώνυμο: _____

Φύλλο ακρόασης podcast

- 1 Γενικός τίτλος: _____
 Τίτλος επεισοδίου: _____
 Εκφωνητής: _____
 Ημερομηνία δημιουργίας: _____
 Διάρκεια: _____
 Πηγή: _____
- 2 Σημειώσεις / ενδιαφέρουσες πληροφορίες / ιδέες: _____
- 3 Τι ερωτήσεις έχω: _____
- 4 Στοιχεία προς μίμηση: _____ Στοιχεία προς αποφυγή: _____

ΚΑΘΩΣ ΤΟ ΑΚΟΥΓΑ ΣΚΕΦΤΟΜΟΥΝ...

😊 **ΓΑΥΓΙ** (γαυγίς ακούγεται φέτα)

ΚΕΙΜΕΝΟ (βιβλίο, χρονογράφο, ιστορ.)

ΚΟΣΜΟΣ (ταξίδια, ταινίες, games, TV)

Αξιολογώ (1 έως 5 αστέρια)

☆☆☆☆☆

Εικόνα 1. Φύλλο ακρόασης podcast

Στην 4^η συνάντηση, οι μαθητές/τριες, μέσω ιδεοθύελλας και σύμφωνα με τα ενδιαφέροντά τους, πρότειναν θέματα για τα podcast που θα δημιουργούσαν. Οι ιδέες αποτυπώθηκαν με τη μορφή εννοιολογικού χάρτη σε ένα padlet, έτσι ώστε να δημιουργηθούν συσχετισμοί και ομαδοποιήσεις μεταξύ των διαφορετικών προτάσεων. Οι προτάσεις οργανώθηκαν σε γενικότερες θεματικές, οι οποίες περιελάμβαναν τις επιμέρους ιδέες των μαθητών/τριών. Στη συνέχεια, οι μαθητές/τριες εξέφρασαν τις επιθυμίες τους σχετικά με τη θεματική που θα ήθελαν να ασχοληθούν και δημιουργήθηκαν 3 ομάδες με βάση τα κοινά ενδιαφέροντα των μελών τους. Η 5^η συνάντηση περιελάμβανε συμβουλές/κατευθύνσεις από το European School Radio για δημιουργία ραδιοφωνικών εκπομπών, αλλά και την ακρόαση ενός τέταρτου podcast με διαφορετική θεματική από τα προηγούμενα και τη συνακόλουθη διαδικασία αξιολόγησής του, μέσω του, οικείου πλέον, φύλλου ακρόασης. Στην 6^η συνάντηση, η κάθε ομάδα διερεύνησε τη θεματική που είχε επιλέξει και συναποφάσισε το περιεχόμενο τριών τουλάχιστον επεισοδίων της συγκεκριμένης θεματικής. Οι τρεις θεματικές ήταν “Οικονομία”, “Ιστορίες με αφορμή πραγματικά γεγονότα” και “Gaming” και οι αντίστοιχες ομάδες κατέληξαν, για τα podcast τους, στους ευφάνταστους τίτλους “Οι μικροί οικονομολόγοι”, “Οι τρελές σεναριογράφοι” και “Πες μου 5, να παίξω το καλύτερο”.

Έρευνα, συζήτηση & καταγραφή πληροφοριών για το πρώτο επεισόδιο της κάθε ομάδας, περιελάμβανε η 7^η συνάντηση του ομίλου. Η ομάδα της Οικονομίας επέλεξε, ως πρώτο επεισόδιο, το θέμα «Nike vs Adidas», η ομάδα των Ιστοριών επέλεξε «Μια άτυχη νικήτρια καλλιστείων» και η ομάδα του Gaming επέλεξε “Τα 5 πιο πετυχημένα αθλητικά παιχνίδια». Συγκεκριμένα, τα μέλη της κάθε ομάδας μέσα από διαλογική συζήτηση, καταγραφή των γνώσεων και σχετική έρευνα, χώρισαν το επεισόδιο σε μέρη και οργάνωσαν τις πληροφορίες που εντόπισαν. Στην 8^η συνάντηση, οι ομάδες παρουσίασαν το πρώτο πρόχειρο κείμενο (draft) του επεισοδίου τους και ακολούθησε δημιουργική ανταλλαγή απόψεων, ανατροφοδότηση και εστίαση στα θετικά και αρνητικά στοιχεία των δημιουργιών των μαθητών/μαθητριών. Μετά από προσεκτική μελέτη των σημειώσεών τους και βελτιωτικές αλλαγές στα σημεία των κειμένων, στην 9^η συνάντηση, τα μέλη της κάθε ομάδας κατέληξαν στη συγγραφή του τελικού κειμένου του πρώτου επεισοδίου, φροντίζοντας να υπάρχει συνοχή, ενδιαφέρον, πρωτοτυπία και ομαλή ροή.

Η 10^η συνάντηση περιελάμβανε την ηχογράφιση του κυρίως μέρους του επεισοδίου. Η συνάντηση ξεκίνησε με πρόβες και κατάλληλους χρωματισμούς των φωνών των μαθητών/τριών, ενώ ακολούθησε η ηχογράφιση, κατά τη διάρκεια της οποίας, συχνά προέκυπταν νέες ιδέες που, αν λειτουργούσαν όμορφα μέσα στο επεισόδιο, η ομάδα τις υιοθετούσε και τις ενέτασσε σε αυτό. Η συγγραφή της μόνιμης εισαγωγής (intro) αποτέλεσε το αντικείμενο της 11^{ης} συνάντησης. Μέσα από τη συναντίληψη για τα στοιχεία της εκπομπής τα οποία είναι μόνιμα και η ομάδα επιθυμούσε να υπάρχουν κάθε φορά στην έναρξη, αλλά και οδηγίες για το πώς φτιάχνεται μια έξυπνη και πρωτότυπη εισαγωγή τα μέλη δημιούργησαν το κείμενο του intro τους, το

παρουσίασαν στην ολομέλεια και μετά από τις απαραίτητες αλλαγές κατέληξαν στο τελικό κείμενο. Αντίστοιχες ενέργειες υλοποιήθηκαν στη 12^η συνάντηση με αντικείμενο τον μόνιμο επίλογο (outro) των επεισοδίων και έμφαση στη δημιουργία προσδοκίας για ακρόαση και των επόμενων επεισοδίων.

Στη 13^η συνάντηση, ακολούθησε γνωριμία με το πρόγραμμα επεξεργασίας ήχου Audacity. Έχοντας στο «οπλοστάσιό» τους, τη βασική τεχνογνωσία ενός προγράμματος επεξεργασίας ήχου, οι ομάδες, στη 14^η συνάντηση, επεξεργάστηκαν τα αρχεία ήχου του κυρίως μέρους του επεισοδίου που είχαν ήδη ηχογραφήσει. Σε αυτά πρόσθεσαν μουσική και ηχητικά εφέ. Ακολούθησε, στη 15^η συνάντηση, ηχογράφηση των intro και outro, ενώ στην ίδια συνάντηση, ακολούθησε η ακρόασή τους, δόθηκε σχετική ανατροφοδότηση και μετά από αλλαγές/βελτιώσεις παρήχθη η τελική τους μορφή. Η 16^η συνάντηση περιελάμβανε την ακρόαση της αρχικής μορφής του επεισοδίου της κάθε ομάδας, ανατροφοδότηση από τα μέλη των υπόλοιπων ομάδων αλλά και παρατηρήσεις από τους δύο εκπαιδευτικούς. Οδεύοντας προς το κλείσιμο του ομίλου, η επεξεργασία (editing) και η ακρόαση της τελικής μορφής των επεισοδίων αποτέλεσε το αντικείμενο της 17^{ης} συνάντησης των μελών της ομάδας.

Το δομικό στοιχείο που απέμενε, για να είναι ολοκληρωμένα τα επεισόδια και έτοιμα για ανάρτηση ήταν τα εξώφυλλα (logo) του κάθε podcast. Στη 18^η συνάντηση, οι μαθητές/τριες συζήτησαν για το «χαρακτήρα» του podcast που θα αποτυπωνόταν στο logo, έκαναν έρευνα για παρόμοια logo στο διαδίκτυο, επέλεξαν χρώματα, σχέδια, δημιούργησαν διάφορες εκδοχές των logo στη διαδικτυακή πλατφόρμα Canva και κατέληξαν στην επιλογή των τριών τελικών. Στη 19^η συνάντηση, πραγματοποιήθηκε παρουσίαση των τριών podcast σε ακροατήριο εκτός του ομίλου και συγκεκριμένα σε μαθητές/τριες του ολοήμερου προγράμματος. Τέλος, στην 20^η συνάντηση, συμπληρώθηκε εκ νέου το online ερωτηματολόγιο, που είχε δοθεί στην εναρκτήρια συνάντηση, ώστε να προκύψουν χρήσιμα συμπεράσματα σχετικά με τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις στάσεις της ομάδας, ενώ ταυτόχρονα, μέσα από μια αναστοχαστική διαδικασία, όλοι οι μαθητές και οι μαθήτριες έλαβαν τις βεβαιώσεις επιτυχούς συμμετοχής τους στον όμιλο.

Η αναλυτική περιγραφή των 20 συναντήσεων του Εργαστηριακού Ομίλου Δημιουργίας Podcast, αναρτήθηκε σε ένα padlet, το οποίο, χάριν λογοπαίγνιου, ονομάστηκε Podlet και βρίσκεται διαθέσιμο [ΕΔΩ](#). Παράλληλα, τα τρία podcast των μαθητών/τριών του ομίλου αναρτήθηκαν στη [ιστοσελίδα](#) του 3ου ΠΔΣ Ευόσμου.

2.3 Ερωτηματολόγιο

Για τους/τις μαθητές/τριες του Ομίλου, το σύντομο online ερωτηματολόγιο που συμπληρώθηκε, τόσο στην εναρκτήρια όσο και στην καταληκτική συνάντηση, είχε το ρόλο της διερεύνησης κατάκτησης των γνώσεων, των δεξιοτήτων/γραμματισμών και των στάσεων/συμπεριφορών που τέθηκαν ως προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα, κατά το σχεδιασμό του ομίλου. Το ερωτηματολόγιο περιελάμβανε 12

ερωτήσεις – δηλώσεις, στις οποίες οι μαθητές και οι μαθήτριες καλούνταν να «τοποθετήσουν» τον εαυτό τους σε μια 5-βαθμη κλίμακα Likert, που περιελάμβανε τις επιλογές «Διαφωνώ απόλυτα», «Διαφωνώ», «Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ», «Συμφωνώ», και «Συμφωνώ απόλυτα».

2.4 Αποτελέσματα

Στον Πίνακα 1 απεικονίζονται τα ποσοστά (%) που προέκυψαν με βάση τις απαντήσεις που δόθηκαν από τους/τις μαθητές/τριες κατά την εναρκτήρια και την καταληκτική συνάντηση του ομίλου. Με απλή γραφή καταγράφονται τα ποσοστά της εναρκτήριας και με έντονη γραφή τα ποσοστά της καταληκτικής συνάντησης.

Πίνακας 1. Ποσοστά (%) στην εναρκτήρια και την καταληκτική συνάντηση του ομίλου

	Διαφωνώ απόλυτα	Διαφωνώ	Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ	Συμφωνώ	Συμφωνώ απόλυτα
Μου αρέσει να ακούω podcast	30,0 % 0,0 %	0,0 % 0,0 %	10,0 % 27,3 %	30,0 % 54,5 %	30,0 % 18,2 %
Μπορώ με ευκολία να αναγνωρίσω την "ονομασία", το "περιεχόμενο", το "εξώφυλλο" και την "περιγραφή" ενός podcast	30,0 % 0,0 %	20,0 % 0,0 %	40,0 % 36,4 %	0,0 % 0,0 %	10,0 % 63,6 %
Γνωρίζω τα μέρη από τα οποία αποτελείται ένα επεισόδιο podcast	40,0 % 0,0 %	40,0 % 0,0 %	20,0 % 0,0 %	0,0 % 54,5 %	0,0 % 45,5 %
Γνωρίζω πράγματα σχετικά με την ιστορία των podcast	80,0 % 18,2 %	20,0 % 9,1 %	0,0 % 45,5 %	0,0 % 9,1 %	0,0 % 18,2 %

Έχω εξοικείωση με πλατφόρμες podcast	50,0 % 9,1 %	10,0 % 18,2 %	20,0 % 18,2 %	0,0 % 27,3 %	20,0 % 27,3 %
Μου αρέσει να ακούω πράγματα που ανήκουν μόνο μέσα στη "σφαίρα" των ενδιαφερόντων μου	0,0 % 9,1 %	10,0 % 18,2 %	40,0 % 0,0 %	30,0 % 18,2 %	20,0 % 54,5 %
Τα podcast δίνουν "τροφή για σκέψη"	20,0 % 0,0 %	10,0 % 0,0 %	20,0 % 9,1 %	10,0 % 54,5 %	40,0 % 36,4 %
Μπορώ άνετα να εκφράζομαι μέσω του προφορικού λόγου	0,0 % 0,0 %	0,0 % 9,1 %	40,0 % 27,3 %	10,0 % 27,3 %	50,0 % 36,4 %
Θα μου άρεσε στο μέλλον να ασχοληθώ με τη δημιουργία podcast	20,0 % 0,0 %	10,0 % 0,0 %	10,0 % 36,4 %	50,0 % 45,5 %	10,0 % 18,2 %
Μου αρέσει να δουλεύω ομαδικά	0,0 % 0,0 %	0,0 % 0,0 %	0,0 % 9*,1 %	20,0 % 27,3 %	80,0 % 63,6 %
Μπορώ να προτείνω βελτιωτικές αλλαγές σε δημιουργίες συμμαθητών μου	0,0 % 0,0 %	0,0 % 0,0 %	30,0 % 0,0 %	60,0 % 27,3 %	10,0 % 72,7 %

3. Συμπεράσματα

Η λειτουργία του Εργαστηριακού Ομίλου Δημιουργίας Podcast στο 3ο ΠΔΣ Ευόσμου Θεσσαλονίκης υπηρέτησε σε εξαιρετικό βαθμό τους θεμελιώδεις σκοπούς της δημιουργικότητας, της προώθησης της καινοτομίας και της ολόπλευρης ανάπτυξης

μαθητών/τριών, προάγοντας, ταυτόχρονα, τη λειτουργία εκπαιδευτικών ομίλων στη δημόσια εκπαίδευση (N.4823/2021).

Οι μαθητές/τριες που συμμετείχαν χρησιμοποίησαν κατά τη διδασκαλία, αλλά και κατά τη δημιουργική παραγωγή των δικών τους podcast, πολυμέσα (εικόνες, ήχους, βίντεο), εργαλεία Web 2.0 (Google Docs, Google Forms, Padlet) και εφαρμογές οπτικού και ακουστικού γραμματισμού (Voki, Audacity, Canva, Google Podcast), επιβεβαιώνοντας, μέσα από μια σύγχρονη εκπαιδευτική διαδικασία, κορυφαίες διαστάσεις της καινοτομίας, όπως η αξιοποίηση νέων τεχνολογιών και η αλλαγή κοινωνικών αντιλήψεων, στάσεων και συμπεριφορών (Ράπτης & Ράπτη, 2009).

Τα αποτελέσματα της αναστοχαστικής και ανατροφοδοτικής διαδικασίας (Wiggins, 1998) του ερωτηματολογίου, το οποίο συμπληρώθηκε στην εναρκτήρια και στην καταληκτική συνάντηση του ομίλου, ανέδειξαν ότι μια μεγάλη πλειοψηφία των μελών της ομάδας, μετακινήθηκε σημαντικά από θέσεις διαφωνίας, σε δηλώσεις συμφωνίας, αναφορικά με γνώσεις, δεξιότητες και στάσεις για τα podcast.

Πιο συγκεκριμένα, σε επίπεδο γνώσεων, οι μαθητές/τριες, πλέον, συμφωνούν απόλυτα, σε ποσοστό 63,6%, ότι μπορούν με ευκολία να αναγνωρίσουν την ονομασία, το περιεχόμενο, το εξώφυλλο και την περιγραφή ενός podcast, σε σύγκριση με το πολύ χαμηλό ποσοστό 10%, κατά την έναρξη του ομίλου. Αντίστοιχα, από τα μηδενικά ποσοστά (0%) της εναρκτήριας συνάντησης, τα μέλη της ομάδας συμφωνούν και συμφωνούν απόλυτα ότι γνωρίζουν, πλέον, σε ποσοστό 27,3%, πράγματα σχετικά με την ιστορία των podcast, και σε ποσοστό 100%, τα μέρη από τα οποία αποτελείται ένα επεισόδιο podcast.

Σε επίπεδο δεξιοτήτων και γραμματισμών, οι μαθητές/τριες από το 60% της αρχικής διαφωνίας ή πλήρους διαφωνίας, εξέφρασαν στην καταληκτική συνάντηση, σε ποσοστό 54,6%, δηλώσεις συμφωνίας ή πλήρους συμφωνίας, σε σχέση με την εξοικείωση με διαδικτυακές πλατφόρμες podcast. Παράλληλα, αυτοαξιολογούν, πλέον, σε επίπεδο συμφωνίας ή απόλυτης συμφωνίας, τους εαυτούς τους ως ικανούς να προτείνουν λύσεις και βελτιωτικές αλλαγές σε δημιουργίες συμμαθητών τους, σε ποσοστό 100%, σε σχέση με το εναρκτήριο ποσοστό 70%. Ωστόσο, η εκτίμηση των μαθητών/τριών σχετικά με δεξιότητες έκφρασης, μέσω του προφορικού λόγου, δείχνει να κινείται, με πολύ μικρές αλλαγές, στα ίδια ποσοστά (60% - 63,7%).

Τέλος, σε επίπεδο στάσεων και συμπεριφορών, τα μέλη της ομάδας του εργαστηριακού ομίλου, κατέγραψαν, στο σύνολό τους, μια μικρότερη αύξηση των ποσοστών συμφωνίας ή απόλυτης συμφωνίας, σε σχέση με τις δύο προηγούμενες κατηγορίες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων. Η μεγαλύτερη αύξηση εντοπίζεται στη δήλωση ότι τα podcast μπορούν να αποτελέσουν τροφή για σκέψη (από 50% σε 91,9%), ακολουθεί η δήλωση ότι οι μαθητές/τριες αρέσκονται να ακούν πράγματα που ανήκουν μόνο μέσα στη «σφαίρα» των ενδιαφερόντων τους (από 50% σε 72,7%) και τη μικρότερη αύξηση παρουσιάζει η γενική δήλωση ότι οι μαθητές/τριες αρέσκονται να ακούν podcast (από 60% σε 72,7%). Σχεδόν στα ίδια ποσοστά, μεταξύ εναρκτήριας

και καταληκτικής συνάντησης, βρίσκεται η δήλωση για τη μελλοντική ενασχόληση με τη δημιουργία podcast (60% - 63,7%), ενώ αντίστροφη πορεία εμφάνισαν οι θετικές δηλώσεις περί αποδοχής της κριτικής και της αξιολόγησης των συμμαθητών/τριών, καθώς αυτές μειώθηκαν από 80% σε 45%.

Τα αποτελέσματα, αν και εξόχως ενθαρρυντικά, δεν επαρκούν, από μόνα τους, για να δώσουν απάντηση στη συζήτηση η οποία αναφέρεται στο γιατί, στο πώς και στο πότε, η αξιοποίηση νέων τεχνολογιών, μπορεί να συμβάλλει καθοριστικά στη βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας, σε συνδυασμό με την υιοθέτηση αξιών που θα λειτουργήσουν προς όφελος της κοινωνίας (Ματσαγγούρας, 2002). Η φιλοσοφία του πλαισίου λειτουργίας των εκπαιδευτικών ομίλων, ίσως, αποτελεί μια πρώτη απάντηση στην παραπάνω συζήτηση, καθώς σε συνθήκες παιδαγωγικής ελευθερίας, χωρίς το ασφυκτικό πλαίσιο της διδακτέας ύλης, με προσεκτικό σχεδιασμό και συστηματική υλοποίηση, εκπαιδευτικοί και μαθητές μπορούν να προάγουν δημιουργικότητα και καινοτομία, τόσο για την εκπαίδευση του 21ου αιώνα, όσο και για την κοινωνία του μέλλοντος.

Αναφορές

- Abel, J. & Glass, I. (2015), *Out on the Wire: The Storytelling Secrets of the New Masters of Radio*, B/D/W/Y/Broadway Books.
- Larson, D. (2020), *Podcasting Made Simple: The step by step guide on how to start a successful podcast from the ground up*, At Publishing.
- Meinzer, K. (2022), *So You Want To Start a Podcast: Finding Your Voice, Telling Your Story, and Building a Community That Will Listen*, William Morrow.
- Morris, T. (2006), *Podcasting for dummies*, Wiley Publishing.
- Vissa, N., Hartman, J., and Walch, R. (2014). *Podcastnomics: The Book of Podcasting...To Make You Millions*, Krish Publishing.
- Wiggins, G. (1998). *Educative assessment: Designing assessments to inform and improve student performance*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Απόφαση Ε.Ε.Π.Π.Σ. 119/09-09-2020. *Κανονισμός λειτουργίας ομίλων αριστείας, δημιουργικότητας και καινοτομίας και τμημάτων ενισχυτικής διδασκαλίας στα Πρότυπα και Πειραματικά Σχολεία*. ΑΔΑ ΨΚΦ446ΜΤΛΗ-2Γ3.
- Νόμος 4692/2020. *Αναβάθμιση του Σχολείου και άλλες διατάξεις*. ΦΕΚ 111/Α/12-6-2020.

Νόμος 4823/2021. *Αναβάθμιση του σχολείου, ενδυνάμωση των εκπαιδευτικών και άλλες διατάξεις*. ΦΕΚ 136/A/3.8.2021.

Ματσαγγούρας, Η. (2002). *Η διαθεματικότητα στη σχολική γνώση*. Αθήνα: Γρηγόρης

Ράπτης, Α. & Ράπτη, Α. (2009). *Μάθηση και διδασκαλία στην εποχή της πληροφορίας*. Τόμος Α'. Αθήνα: Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών.

Υπουργική Απόφαση 102939/ΓΔ4/2022. *Λειτουργία Εκπαιδευτικών Ομίλων - Υπεύθυνοι Εκπαιδευτικών Ομίλων*. ΦΕΚ 4509/B/25-8-2022.

Creating Podcasts Laboratory Group: Utilization of Multimedia, Web 2.0 Tools & Audiovisual Literacy Applications in Primary Education

Alexandros Michail, Panagiotis Koukourikos

Abstract

Experimental schools are school units which aim to support experimentation and the pilot study of innovations for the educational system, in a random sample of student population. For the development of special abilities, inclinations and interests of students in those schools, groups of excellence, creativity and innovation, referring to various cognitive areas, are formed. Utilization of new technologies is one of those areas and in its modern version, it includes a combination of multimedia, Web 2.0 tools and applications of visual and audio literacy. One of the biggest trends of recent years, which combines the above-mentioned technologies and grows more and more, is podcast. This article aspires to present the design, the implementation, the feedback and the conclusions of a creating podcasts laboratory group, in an experimental primary school.

Keywords: podcast, laboratory group, experimental school, primary education.